

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 372/2025-23

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Ľuboša Szigetiho (sudca spravodajca) a sudcov Petra Molnára a Petra Straku v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľky **BEKY, a.s.**, Podrybnícka 1, Snina, IČO 36 464 350, zastúpenej advokátom JUDr. Bohumilom Novákom, Horná 27, Banská Bystrica, proti rozsudku Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2Sfk/6/2024 z 26. novembra 2024 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť a skutkový stav veci

1. Sťažovateľka sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 10. marca 2025 domáha vyslovenia porušenia základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 a 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom najvyššieho správneho súdu sp. zn. 2Sfk/6/2024 z 26. novembra 2024. Sťažovateľka navrhuje napadnutý rozsudok najvyššieho správneho súdu zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie a rozhodnutie. Zároveň si uplatňuje právo na náhradu trov konania pred ústavným súdom.

2. Z ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že na základe výsledkov daňovej kontroly dane z pridanej hodnoty (ďalej aj „DPH“) za obdobie máj 2013 Daňový úrad Prešov určil sťažovateľke rozdiel dane vo výške 1 117,20 eur rozhodnutím z 28. októbra 2015, ktoré nadobudlo právoplatnosť 18. novembra 2015. Sťažovateľka podala návrh na povolenie obnovy konania 14. novembra 2018 s odôvodnením, že sa objavili nové skutočnosti, o ktorých sa dozvedela z protokolu o inej daňovej kontrole (dane z príjmov právnickej osoby) 25. júna 2018. Daňový úrad Prešov (pobočka Humenné) zamietol návrh na povolenie obnovy konania rozhodnutím (druhým v poradí) z 12. decembra 2019.

3. Na odvolanie sťažovateľky Finančné riaditeľstvo Slovenskej republiky rozhodnutím z 19. júna 2020 toto rozhodnutie správneho orgánu prvého stupňa potvrdilo. Z jeho odôvodnenia vyplýva, že prvý dôvod na obnovu konania mala podľa sťažovateľky zakladať písomná odpoveď na výzvu vydaná Okresným riaditeľstvom Policajného zboru Humenné, odborom kriminálnej polície, 2. oddelením vyšetrovania z 13. júna 2018 a návrh na podanie obžaloby z 15. novembra 2016,

o ktorých sa dozvedela z protokolu daňovej kontroly za rok 2014 (sťažovateľke doručený 25. júna 2018). Finančné riaditeľstvo konštatovalo, že tento dôkaz nie je dôkazom, ktorý existoval v čase, keď sa vec prejednávala v pôvodnom daňovom konaní, a vyšiel najavo až po právoplatnosti rozhodnutia o vyrubení rozdielu dane a zároveň neobsahoval informácie, ktoré by neboli známe už v priebehu konania. Navyše sťažovateľka návrhom na podanie obžaloby z 15. novembra 2016 disponovala už 24. novembra 2016 (keďže ho predkladala na pojednávaní konanom 24. novembra 2016 na Krajskom súde v Prešove). Návrh na obnovu konania podala 14. novembra 2018, t. j. po uplynutí subjektívnej šesťmesačnej lehoty v zmysle § 76 ods. 4 daňového poriadku. Druhým dôvodom obnovy konania malo byť podľa sťažovateľky vydanie rozsudku Súdneho dvora Európskej únie (ďalej len „Súdny dvor“) vo veci C-277/14 Stehcemp z 22. októbra 2015, ktorý sťažovateľka žiadala aplikovať v jej veci. K tomuto dôvodu finančné riaditeľstvo uviedlo, že obnova konania je opravným prostriedkom, ktorý umožňuje nápravu skutkových omylov, z ktorých sa pri vydaní napadnutého rozhodnutia vychádzalo. Rozsudok Súdneho dvora vo veci C-277/14 Stehcemp nie je skutkovým zistením, ktoré by malo vplyv na skutkový stav zistený správcom dane. Za nový dôkaz nemožno považovať výklad právnych predpisov, t. j. odlišný právny názor, pretože § 75 ods. 1 písm. a) daňového poriadku sa vzťahuje len na skutkové otázky, nie na právne. Navyše poukazovaný rozsudok bol publikovaný v Úradnom vestníku Európskej únie 14. decembra 2015, teda znova by nebola dodržaná subjektívna šesťmesačná lehota. Za nedôvodné považoval aj dôvody na obnovu konania žalobcom uvedené až v odvolaní proti prvostupňovému rozhodnutiu správcu dane, pretože všetky boli uplatnené až po uplynutí šesťmesačnej subjektívnej lehoty, ale aj trojročnej objektívnej lehoty plynúcej od právoplatnosti rozhodnutia, ktorého sa obnova konania týka.

4. Potvrdzujúce rozhodnutie finančného riaditeľstva napadla sťažovateľka správnou žalobou, ktorou namietala nepreskúmateľnosť rozhodnutia finančného riaditeľstva, nulitu rozhodnutia správneho orgánu prvého stupňa, pretože ho vydala pobočka Humenné bez právnej subjektivity, nesprávne právne posúdenie uplatnených návrhov zo strany finančného riaditeľstva.

5. Správny súd v Košiciach rozsudkom sp. zn. PO-6S/60/2020 zo 14. novembra 2023 správnu žalobu sťažovateľky zamietol ako nedôvodnú a konštatoval, že odôvodnenie považuje za dostatočné a zrozumiteľné. Námietku nulity považoval za nedôvodnú, poukázal na to, že v daňovom poriadku je nulitné rozhodnutie upravené v § 64 ods. 2 daňového poriadku. Samotné uvedenie dodatku „*pobočka Humenné*“ k názvu Daňový úrad Prešov s adresou danej pobočky nespochybňuje, že k vydaniu rozhodnutia pristúpil daňový úrad ako oprávnený orgán. Zo samotného rozhodnutia vyplýva, že bolo vydané Daňovým úradom Prešov, je na ňom odtlačok okrúhlej pečiatky Daňového úradu Prešov. Pracovníci pobočky daňového úradu, hoci vykonávajú svoju činnosť na adrese odlišnej od adresy sídla daňového úradu, tak konajú ako oprávnené úradné osoby daňového úradu. Uvedenie dodatku „*pobočka...*“ popri označení daňového úradu v hlavičke rozhodnutia s adresou danej pobočky nespochybňuje, že písomnosť vydal daňový úrad ako oprávnený orgán. A taktiež túto skutočnosť nespochybňuje ani jedno z ustanovení daňového poriadku uvedených žalobcom v žalobe a napokon na spochybnenie tejto skutočnosti žalobca nepredložil súdu žiaden dôkaz, len to tvrdil. Správny súd svoje právne posúdenie podporil aj odkazom na rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1Sžf/100/2016 zo 16. januára 2018.

6. Správny súd ďalej konštatoval, že odvolací orgán správne právne posúdil uplatnené skutočnosti v návrhu na povolenie obnovy konania ako skutočnosti, ktoré nie sú novými skutočnosťami,

a taktiež aj správne posúdil nedodržanie lehoty na podanie návrhu na povolenie obnovy konania. Správny súd považoval za správne posúdenie, že rozsudok Súdneho dvora vo veci C-277/14 Stehcemp nie je skutkovým zistením, a teda nie je novou skutočnosťou, ktorá by menila doterajšie skutkové zistenia v pôvodnom konaní, a preto nie je dôvodom na povolenie obnovy konania v zmysle § 75 ods. 1 písm. a) daňového poriadku. Na záver správny súd uviedol, že v prejednávanom prípade súd neriešil otázku odpočtu DPH, ale posudzoval, či správca dane správne vydal procesné rozhodnutie o zamietnutí návrhu na povolenie obnovy konania a či je toto rozhodnutie zákonné, a preto neprihliadol na sťažovateľkou predložené rozhodnutie veľkého senátu najvyššieho súdu sp. zn. 1Vs/1/2020, ktoré rieši hmotnoprávne posúdenie nároku na odpočet DPH.

7. Proti rozsudku správneho súdu podala sťažovateľka kasačnú sťažnosť, ktorou namietala nesprávne právne posúdenie veci správnym súdom, zopakovala svoje argumenty na povolenie obnovy a vyčítala rozsudku správneho súdu, že sa s nimi nevysporiadal. Subjektívnu lehotu na uplatnenie nových dôkazov považovala sťažovateľka za dodržanú, pretože ide o takú skutočnosť, o ktorej predtým nevedela a dozvedela sa o nej až z protokolu o daňovej kontrole 25. júna 2018. Správca dane vedel o trestnom stíhaní, ale sťažovateľke túto skutočnosť nikdy neoznámil. Z tohto sťažovateľka vyvodzuje, že správca dane nezisťoval riadne skutkový stav a nepostupoval v úzkej súčinnosti s daňovým subjektom, čím porušil základné práva daňového subjektu. Sťažovateľka ďalej namietala, že pobočka daňového úradu nemá žiadnu právnu subjektivitu a nemá ani vecnú kompetenciu v tejto veci konať a rozhodovať, zákon jej nedovoľuje konať ako samostatný verejný orgán, preto nemôže ani vydávať žiadne rozhodnutia. Prvostupňové rozhodnutie vydané vo vyrubovacom konaní v tejto veci je nulité. Sťažovateľka poukázala na rozhodnutie kasačného súdu sp. zn. 1Sžfk/51/2017 z 18. mája 2021, ktoré vydal na podklade rozhodnutia veľkého senátu najvyššieho súdu sp. zn. 1Vs/1/2020 z 18. mája 2021 a zrušil rozhodnutie vo veci týkajúcej sa toho istého dodávateľa, len iného odberateľa.

8. O tejto kasačnej sťažnosti sťažovateľky rozhodol najvyšší správny súd napadnutým rozsudkom tak, že ju ako nedôvodnú zamietol. V odôvodnení najvyšší správny súd poukázal na svoje rozhodnutie v obdobnej veci tých istých účastníkov konania pod sp. zn. 4Sfk/21/2024 z 23. októbra 2024 a k jednotlivým sťažnostným bodom odkázal na toto rozhodnutie. Konkrétne poukázal na to, že rozhodnutie veľkého senátu je pre účely tohto konania irelevantné, keďže v tomto konaní sa preskúmava zákonnosť postupu a rozhodovania orgánov verejnej správy v súvislosti s tým, že sťažovateľkin návrh na obnovu konania zamietli, a rozhodnutia najvyššieho súdu, na ktoré sťažovateľka poukazuje, sa týkajú merita veci (odpočtu DPH).

9. Kasačný súd doplnil, že samotný list orgánu Policajného zboru, ktorý sťažovateľka označila ako „hlavný“ dôkaz na obnovu konania, nie je v skutočnosti dôkazom toho, že [REDAKOVANÉ] v rámci príslušných obchodov so spoločnosťou BEKY, a.s., naozaj konal v mene spoločnosti [REDAKOVANÉ] s.r.o. (ako to je uvedené v návrhu na podanie obžaloby, prípadne v liste orgánu Policajného zboru z 13. júna 2018). Ide „iba“ o podozrenie (predpoklad) orgánu činného v trestnom konaní, o ktorom je potrebné, aby bolo právoplatne rozhodnuté súdom.

10. Najvyšší správny súd považoval vysporiadanie sa s námietkou nulity rozhodnutia správcu dane zo strany správneho súdu za dostatočné. Správny súd v napadnutom rozsudku jednoznačne poukázal na rozhodnutie najvyššieho súdu (sp. zn. 1Sžf/100/2016), kde tento nepovažoval za nezákonnosť rozhodnutia to, že v záhlaví rozhodnutia bola ako konajúci orgán uvedená pobočka

správcu dane, keď prihliadal na to, že z vlastného textu, ako aj z ďalších formálnych atribútov rozhodnutia vyplýva, že je potrebné považovať takéto rozhodnutie za rozhodnutie správcu dane. Najvyšší správny súd k tomu dodal, že úvodná časť prvostupňového rozhodnutia obsahuje špecifikáciu orgánu, ktorý rozhodnutie vydal ako „*Daňový úrad Prešov*“. Obdobne aj vo výrokovej časti je uvedené, že návrh sťažovateľky na povolenie obnovy konania zamietol prvostupňovým rozhodnutím „*Daňový úrad Prešov*“. Na konci rozhodnutia sa nachádza úradný odtlačok pečiatky Daňového úradu Prešov (bez špecifikácie pobočky) a rozhodnutie je podpísané [REDAKOVANÉ], ktorá v čase vydania rozhodnutia zastávala funkciu „*námestník riaditeľa daňového úradu*“. Z uvedeného je teda zrejmé, že vo veci konal orgán, o ktorom sťažovateľka uviedla, že bol príslušný na konanie (Daňový úrad Prešov). Dodatočná špecifikácia „*pobočka Humenné*“ a uvedenie adresy predmetnej pobočky žiadnym spôsobom nedopadajú na zákonnosť uvedeného rozhodnutia. Požiadavku vymedzenia sídla správcu dane zákon v § 63 ods. 3 písm. a) daňového poriadku výslovne neurčuje.

II.

Argumentácia sťažovateľky

11. Sťažovateľka ústavnou sťažnosťou namieta, že najvyšší správny súd ústavne neakceptovateľným spôsobom formalisticky redukoval rozsah súdneho prieskumu zákonnosti rozhodnutia finančného riaditeľstva mimo jeho zákonných hraníc a relevantné právne normy daňového práva hmotného a procesného aplikoval tak, že tým poprel ich zmysel a účel. Sťažovateľka považuje za nedostatočnú a neadekvátnu odpoveď najvyššieho správneho súdu v napadnutom rozsudku na jej námietku nesprávneho právneho posúdenia skutočností zakladajúcich dôvod na povolenie obnovy konania, námietku nulity rozhodnutia správcu dane a námietku zjavnej nespravodlivosti rozhodnutí finančných orgánov. Z predložených dôkazov vyšla najavo skutočnosť, že orgány Policajného zboru v rámci prípravy obžaloby považovali za preukázané, že [REDAKOVANÉ] konal pri predaji tovaru za spoločnosť [REDAKOVANÉ] s.r.o., aj keď konal podvodne, o čom sťažovateľka nemohla v tom čase vedieť. Tým je preukázaná skutočnosť, ktorá existovala v čase rozhodovania vo veci samej, ale bez zavinenia sťažovateľky sa nemohla v pôvodnom konaní uplatniť. Uvedenou skutočnosťou je, že tovar dodala tá istá spoločnosť, ktorá vystavila faktúry, teda spoločnosť [REDAKOVANÉ] s.r.o. Sťažovateľka ďalej poukázala na to, že v konaní v inej veci týkajúcej sa iného odberateľa od spoločnosti [REDAKOVANÉ] s.r.o. bolo preukázané, že rozhodnutie v merite veci je nesprávne a nezákonné a dotknutému odberateľovi už bolo aj vyplatené uplatnené právo na odpočítanie dane. To preukazuje splnenie ďalšej podmienky na povolenie obnovy konania, že by nové skutočnosti reálne mali vplyv na výrok rozhodnutia vo veci samej. Najdôležitejšou okolnosťou, ktorú mal kasačný súd posúdiť, bolo dodržanie subjektívnej lehoty na podanie návrhu na povolenie obnovy konania. Sťažovateľka zastáva názor, že najvyšší správny súd posúdil dodržanie zákonnej lehoty opačne ako správny súd, čo sa malo prejaviť zrušením rozsudku správneho súdu a vrátením veci. Sťažovateľka k listu polície z 13. júna 2018 uviedla, že nie samotná listina je novým dôkazom, ale jej obsah je novou skutočnosťou, ktorá vyšla najavo dodatočne. Kasačný súd vec nesprávne právne posúdil, jeho posúdenie je aj ústavne neudržateľné a nespravodlivé, pretože fakticky znemožňuje využitie inštitútu obnovy konania. Sťažovateľka zopakovala svoju argumentáciu o nedostatku právnej subjektivity pobočky daňového úradu a nedostatku jej právomoci na vydanie rozhodnutia. Sťažovateľka považuje za svojvoľné posúdenie

kasačného súdu, že rozhodnutie vydal daňový úrad, a poukazuje na to, že iné označenie v záhlaví a iné v texte rozhodnutia spôsobuje zmätočnosť prvostupňového administratívneho rozhodnutia.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

12. Podstatou ústavnej sťažnosti je námietka porušenia práva na súdnu ochranu a spravodlivý proces napadnutým rozsudkom najvyššieho správneho súdu, ktoré sťažovateľka videla v arbitrárnom posúdení splnenia podmienok na povolenie obnovy a posúdení nulity rozhodnutia správneho orgánu prvého stupňa.

13. Úlohou ústavného súdu nie je zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov. Do právomoci ústavného súdu v konaní podľa čl. 127 ústavy však patrí kontrola zlučiteľnosti účinkov interpretácie a aplikácie právnych noriem súdmi s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách. Skutkové a právne závery súdu môžu byť predmetom kontroly zo strany ústavného súdu vtedy, ak by vyvedené závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedliteľné a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody ústavne relevantnej intenzity.

14. Arbitrárnosť a zjavná neodôvodnenosť rozhodnutí všeobecných súdov je najčastejšie daná rozporom súvislostí ich právnych argumentov a skutkových okolností prerokovaných prípadov s pravidlami formálnej logiky alebo absenciou jasných a zrozumiteľných odpovedí na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu.

15. Ústavný súd preskúmaním napadnutého rozsudku zistil, že najvyšší správny súd postupoval v medziach svojej právomoci, pričom sa nedopustil takého výkladu a aplikácie príslušnej zákonnej právnej úpravy (daňového poriadku, zákona č. 222/2004 Z. z. o dani z pridanej hodnoty v znení neskorších predpisov, Správneho súdneho poriadku) ani príslušnej právnej úpravy Európskej únie v oblasti spoločného systému dane z pridanej hodnoty, ktorými by poprel ich účel a význam, ako to tvrdí sťažovateľka. Napadnutý rozsudok najvyššieho správneho súdu nemožno označiť za arbitrárny v tom smere, že by závery ním formulované boli zjavne nelogické s ohľadom na zistený skutkový stav, ústavne neudržateľné alebo že by napadnutý rozsudok nerefletoval ťažiskové skutočnosti dôležité pre riadne zistenie stavu veci a rozhodnutie o kasačnej sťažnosti, ktorú vyhodnotil ako nedôvodnú.

16. Základná námietka sťažovateľky spočíva v nesprávnom posúdení splnenia podmienok na povolenie obnovy daňového konania a nedostatku dôvodov napadnutého rozsudku v tejto časti. Za novú skutočnosť označila sťažovateľka obsah listu polície z 13. júna 2018 a návrh na podanie obžaloby osoby podvodne konajúcej v mene jej dodávateľa. Z týchto dokumentov vyvodzovala ako novú skutočnosť, že orgány činné v trestnom konaní považovali osobu konajúcu za dodávateľa za dotknutú osobu. Už z rozhodnutia finančného riaditeľstva ako odvolacieho orgánu však vyplýva, že sťažovateľka návrhom na podanie obžaloby z 15. novembra 2016 disponovala už 24. novembra 2016, keďže ho predkladala na pojednávaní konanom 24. novembra 2016 na Krajskom súde v Prešove. Z tohto návrhu na podanie obžaloby a listu z 13. júna 2018 vyvodzuje totožnú skutočnosť, ktorá teda nebola nová. Najvyšší správny súd k tomu dodal, že ide o predpoklad

orgánov činných v trestnom konaní, o ktorom je potrebné rozhodnúť v trestnom konaní. K námietke aplikácie dotknutej judikatúry Súdneho dvora a stanoviska veľkého senátu správny súd uviedol, že ide o podklady relevantné pre meritórne rozhodovanie vo veci samej, nie sú však relevantné ako dôvod na povolenie obnovy. Na odôvodnenie rozhodnutia správneho súdu v tejto časti poukázal najvyšší správny súd a stotožnil sa s ním. Ústavný súd teda tvrdenú arbitrárnosť napadnutého rozsudku najvyššieho správneho súdu ani nesprávne právne posúdenie veci nezistil.

17. Pokiaľ ide o námietku nulity rozhodnutia správneho orgánu prvého stupňa aj s ňou sa správny súd a najvyšší správny súd vysporiadali dostatočne a ústavne akceptovateľne svoje posúdenie odôvodnili.

18. Vychádzajúc z uvedených zistení, preto ústavný súd dospel pri predbežnom prerokovaní k záveru, že medzi napadnutým rozsudkom najvyššieho správneho súdu a obsahom označených práv sťažovateľky na súdnu ochranu a spravodlivý proces neexistuje taká príčinná súvislosť, na základe ktorej by po prípadnom prijatí ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie mohol ústavný súd reálne dospieť k záveru o ich porušení. Ústavný súd preto ústavnú sťažnosť sťažovateľky odmietol ako zjavne neopodstatnenú podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a ďalšími požiadavkami sťažovateľky uvedenými v petite sa už nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 1. júla 2025

Luboš Szigeti
predseda senátu